

Pitsipäevast ja Haapsalu tegusatest naistest

PILLE HERMANN

Käsitöölised ei ole tänapäeval vaid varda-keerutajad sooja ahju kõrval. Pärandi säilimiseks rüगतakse mitmel rindel – õpitakse ise ning õpetatakse teisi.

Sageli tullakse pärast päevatoimetusi, kui teised inimesed telerile seltsi pakuvad, veel õhtulgi kokku, et koos midagi teha. Miks?

Elu oleks muretum – tolmu ja segadust vähem ning peavalu pooleliolevatest töödest jääks hoopiski ära. Enamasti tuuakse põhjuseks rahulolu oma kätega tehtud töödest, teine jälle räägib, et ei suuda käed rüpes istuda, ikka peab mingi töö näpus olema.

Eks räägib ju vanarahvatarkuski, et naise käed peavad kogu aeg rakked olema. Uurin Haapsalu Käsitöö Seltsi eestvedajalt Mirje Simsilt, mis vägi ajab naisi veel õhtusel ajal käsitöö seltsis ühiselt toimetama.

Kust leiate õpetajad?

Õpetajad on seltsi enda liikmete seast, huvipakkuvaid koolitusi tellime ka väljastpoolt seltsi. Käime muuseumides, osa naisi käib ka ühistel materjalihankimise reididel. Osaletakse Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu üritustel ning koolitustel. Traditsiooniks on osalemine ERKLi käsitööpäevadel ja mardilaadal. Meie oma seltsikaaslase Maie Klissi juhendamisel valmivad sõbad ja suurrätid, kõlavõid võib peagi meetritega mõõtma hakata. Kõik uued tulijad on ka Haapsalu salliga hakkama saanud ning selle üle on väga hea meel. Salliõpetajaks on meil Aime Edasi, tikkimise kohta oskab õpetussõnu kõige paremini öelda Silvi Saarlo.

Kas eeloleval suvel on Haapsalus oodata ka põnevaid tegemisi?

5. august töötab Haapsalu jaoks tulla eriline pühapäev – toimub Haapsalu esimene pitsipäev, mis on traditsioonilise Haapsalu salli-



Haapsalu sallid olid nõutud ka mardilaadal.

päeva uus nägu. Kuursaali ümbrus Promenaadi südames saab sel päeval täis pitsi ja käsitööoskusi.

Oma pitse ja tarkusi tulevad jagama Hiiu, Muhu ja Setu pitside, niplispitsi, sõlmpitsi, puitehispitsi, savipitsi ja loomulikult Haapsalu salli pitside meistrid. Saab vaadata, õppida, proovida, osta ja nautida. Oma käsitööraamatuid tuleb näitama ja laenutama Lääne Maakonna Keskraamatukogu. Lisaks käsitööle on võimalik osa saada heast muusikast ning tantsust.

Kavas on juba traditsiooniline kudumisvõistlus Haapsalu salli võtmes, loeng puitpitsi ajaloost, õpitoad, pitsiteemaline viktoriin ja palju muud huvitavat. Oma juubelit tähistame suure ühiskudumisega. Ootame kõiki soovijaid koos meiega üheskoos pitsi kuduma. Ka sada aastat tagasi võis selles mereäärse piirkonnas kudujaid kohata. Toome nad siis Promenaadile tagasi!

Kindlasti on oodatud käsitöömaterjalide ja -vahendite müüjaid. Pitsipäeva õnnestumisele on öla alla pannud Eesti Kultuurkapital, Rahvakultuuri Sihtkapital ja Haapsalu linnavalitsus.

Milline on seni seltsi suurim saavutus, mis rahulolu pakkunud?

Selts on pidanud Haapsalu salli ja rätti oma südameasjaks. Aastal



Haapsalu käsitööseltsi villapesupäev Puise talus.

2002 üllitas selts koostööpartnerite toel raamatu kauaaegse rätikuduja (kelle rätte-salle peaks olema maailmas juba üle tuhande ja kes praegu 83aastasena ikka veel koob) Linda Elgase muustritest.

Kindlasti on esiletõstmist väärt kaks raamatut, mille loomisel oleme abiks olnud ja mille üks autoreid on meie seltsi auliige Aime Edasi.

Need raamatud on loomulikult "Haapsalu sall" ja "Haapsalu rätt". Meie ühisest tegevusest tooksin esile Haapsalu sallipäevad, mida oleme läbi viinud juba 1996. aastast alates.

See annab põhjuse tagasivaateks ning juba praegu saan öelda, et kõik need aastad on olnud täis huvi ja soovi hoida traditsioonilist käsitööd au sees ning alati õppida, uusi teadmisi hankida ja neid edasi anda.